

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา

นายสุรียา ฮ่องเสนาะ

วิทยาการชำนาญการ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 สำนักวิชาการ

การปฏิรูปการศึกษาคือสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การสร้างและพัฒนาคนของประเทศมีคุณภาพและประสบความสำเร็จ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษา โดยในหมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 261 กำหนดให้มีคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระคณะหนึ่งที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป โดยให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการตามดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้และให้คณะกรรมการดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายให้แล้วเสร็จและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 261 กำหนดให้มีคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาเพื่อดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายให้แล้วเสร็จภายในสองปี ในขณะที่การปฏิรูปประเทศด้านอื่นกำหนดให้ตรากฎหมายว่าด้วยวิธีการปฏิรูปภายในหนึ่งปี ทั้งนี้ เนื่องจากกลไกในการปฏิรูปการศึกษาไม่ใช่เรื่องง่าย และไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในระยะเวลาอันสั้น การปฏิรูปการศึกษาไม่สามารถอาศัยใครคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ชี้ได้ ดังนั้น ผู้ที่จะมาทำหน้าที่เป็นประธาน กรรมการปฏิรูปการศึกษา จึงไม่ควรเป็นนายกรัฐมนตรี เพราะจะทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกเกรงใจ ไม่กล้าโต้แย้งหรือแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง แต่ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการศึกษาเป็นอย่างดี และพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่นได้ รวมทั้งคำนึงถึงประโยชน์ด้านการศึกษาที่จะเกิดกับประเทศชาติเป็นหลัก คำนึงถึงผู้เรียนและครู โดยร่วมกันคิดหาแนวทางและวิธีการที่ดีที่สุดก่อนพิจารณามอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบ ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานกลาง เพื่อให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ (มีชัย ฤชุพันธุ์, 2560)

วันที่ 30 พฤษภาคม 2560 ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้ง “คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จำนวน 25 คน ประกอบด้วย

- | | |
|---|---------------|
| 1. ศาสตราจารย์กิตติคุณจรัส สุวรรณเวลา | ประธานกรรมการ |
| 2. นางกอบกุล อภากร ณ อยุธยา | กรรมการ |
| 3. นายไกรยส ภัทราวาท | กรรมการ |
| 4. รองศาสตราจารย์จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์ | กรรมการ |
| 5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ | กรรมการ |
| 6. รองศาสตราจารย์ชัยยุทธ ปัญญาสวัสดิ์สุทธิ์ | กรรมการ |
| 7. นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ | กรรมการ |
| 8. รองศาสตราจารย์ดารณี อุทัยรัตนกิจ | กรรมการ |

9. นายดวง อันทะไชย	กรรมการ
10. รองศาสตราจารย์ธิดิพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
11. รองศาสตราจารย์ทีศนา แคมมณี	กรรมการ
12. รองศาสตราจารย์นิชรา เรืองดารกานนท์	กรรมการ
13. รองศาสตราจารย์นภดล ร่มโพธิ์	กรรมการ
14. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	กรรมการ
15. นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล	กรรมการ
16. นางเพชรชูดา เกษประยูร	กรรมการ
17. นายไพรินทร์ ชูโชติถาวร	กรรมการ
18. นางภัทริยา สุมะโน	กรรมการ
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี นาคะผดุงรัตน์	กรรมการ
20. นางเรียม สิงห์ทร	กรรมการ
21. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	กรรมการ
22. นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	กรรมการ
23. รองศาสตราจารย์ศิริเดช สุชีวะ	กรรมการ
24. นายศุภชัย เจียรนวนนท์	กรรมการ
25. นายอนุสรณ์ แสงนิ่มนวล	กรรมการ

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ศึกษาและเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบาย แนวทาง และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

2. ศึกษาและเสนอแนะกลไก และระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู ต่อคณะรัฐมนตรี

3. ศึกษาและเสนอแนะแนวทาง หลักเกณฑ์ และวิธีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัด ต่อคณะรัฐมนตรี

4. ศึกษาและเสนอแนะแนวทาง หลักเกณฑ์ และวิธีการปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ ต่อคณะรัฐมนตรี

5. ร่างกฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู ตามมาตรา 54 วรรคหกของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

6. เรียกให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง หรือแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณา
7. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่มอบหมาย
8. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา มีความสำคัญยิ่งต่อการขับเคลื่อนการศึกษาที่จะทำให้ประเทศไทยมีทิศทางและเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยมีหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดนโยบาย แนวทางและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ศึกษาและเสนอแนะกลไก และระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรม ในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู ศึกษาและเสนอแนะแนวทาง หลักเกณฑ์และวิธีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนได้ตามความถนัด ศึกษาและเสนอแนะแนวทาง หลักเกณฑ์และวิธีการปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ ร่างกฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุน เพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพ และประสิทธิภาพครู ทั้งนี้ คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษามีวาระ 2 ปี นับแต่วันได้รับการแต่งตั้ง

การปฏิรูปการศึกษาไทยจะมีทิศทางไปในทางใดนั้น คงไม่ใช่หน้าที่ของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่เป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนจะต้องร่วมมือกันในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศต่อไป

บรรณานุกรม

- กรม.เห็นชอบตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (30 พฤษภาคม 2560). มติชนออนไลน์ สืบค้น 31 พฤษภาคม 2560 จาก <https://www.matichon.co.th/news/570495>
- ผลการประชุมองค์กรหลัก กระทรวงศึกษาธิการ. (31 พฤษภาคม 2560). สืบค้น 31 พฤษภาคม 2560 จาก <http://www.thaigov.go.th/news/contents/details/4156>
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” (6 เมษายน 2560).
ราชกิจจานุเบกษา,เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก
- สรุปผลสภการศึกษาเสวนา (OEC Forum) ครั้งที่ 15 เรื่อง รัฐธรรมนูญกับทิศทางการปฏิรูปการศึกษา. (30 มกราคม 2560). สืบค้น 31 พฤษภาคม 2560 จาก <https://www.backoffice.onec.go.th/uploaded/Outstand/OECForum-15.pdf>